

1. Η ΠΟΛΩΣΗ ΒΛΑΠΤΕΙ ΤΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Μέσο: ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 21/05/2023 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 21/05/2023

Σελίδα: 14

Innews ΑΕ - Αποδελτίωση Τύπου - <http://www.innews.gr>

ΓΝΩΜΗ

Η ΠΟΛΩΣΗ ΒΛΑΠΤΕΙ ΤΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΤΟΥ ΜΑΝΟΥ ΜΑΤΣΑΓΓΑΝΗ

Λέγεται ότι το προβάδισμα του Ερντογάν στον πρώτο γύρο των πρόσφατων εκλογών στην Τουρκία οφείλεται στην επιτυχημένη απόπειρά του να αλλάξει θέμα συζήτησης: αντί οι υποψήφιοι να συζητούν για τις ευθύνες του απερχόμενου προέδρου για την πρωτοφανή κρίση της τουρκικής οικονομίας (πληθωρισμός 72,3% το 2022), συζητούσαν για θέματα «ταυτοτικά», π.χ. για το εάν ο υποψήφιος της αντιπολίτευσης συνιστά απειλή για την εθνική ασφάλεια ή όχι.

Τα «ταυτοτικά» θέματα, όπως άλλωστε και τα εθνικά, έχουν τρία χαρακτηριστικά: Πρώτον, προσφέρονται για δημαγωγία, αφού αγγίζουν ευαίσθητες χορδές του εκλογικού σώματος. Δεύτερον, είναι η χαρά των απανταχού αερολόγων, αφού απαλλάσσουν τους υποψηφίους από το βαρετό έργο της επεξεργασίας συγκεκριμένων προτάσεων. Τρίτον, ενώ τα θέματα π.χ. της φορολογίας ή των κρατικών δαπανών αφήνουν χώρο για συμβιβασμούς, στα «ταυτοτικά» οι συμβιβασμοί αποκλείονται, αφού οι πιθανές τοποθετήσεις πάνω σε αυτά είναι συχνά του είδους «ναι/όχι».

Συχνά η πόλωση είναι τεχνητή. Επιλέγεται όταν οι βασικοί υποψήφιοι κρίνουν ότι το ανέβασμα των τόνων και η απαξίωση του αντιπάλου διευκολύνουν τη συσπείρωση του ακροατηρίου τους. Αντίθετα, η αντιπαράθεση πάνω στα κρίσιμα προβλήματα της χώρας κρύβει παγίδες: μπορεί οι υποψήφιοι να προτιμούν να ξεχαστούν τα πεπραγμένα τους όταν είχαν την ευθύνη της διακυβέρνησης ή μπορεί να μη διαθέτουν πειστικές προτάσεις αντιμετώπισης των προβλημάτων ή, ακόμη, μπορεί οι προτάσεις τους να απέχουν λιγότερο από εκείνες των αντιπάλων από όσο θέλουν να παραδεχθούν.

Το μειονέκτημα της πόλωσης είναι ότι καθλώνει μια χώρα στη μιζέρια. Σε αυτό συμβάλλουν η στρεβλή επιλογή πολιτικού προσωπικού (οι αξιολογοί πολιτικοί εκτοπίζονται από τσαρλατάνους), το έλλειμμα λογοδοσίας (δεν θίγουμε τα κακώς κείμενα για να μη δώσουμε επιχειρήματα στον αντίπαλο), η μονοπώληση της επικαιρότητας από μη θέματα (με σοβαρή ευθύνη και της δημοσιογραφίας) και άλλα. Κάπως έτσι φθείρεται η εμπιστοσύνη στους αντιπροσωπευτικούς θεσμούς.

Στη χώρα μας οι πολιτικές δυνάμεις που διεκδικούν την ψήφο των πολιτών αυτή την Κυριακή θα κριθούν (π.χ. από την Ιστορία) και ως προς την ωριμότητά τους να αντισταθούν στον πειρασμό της πόλωσης. Ειδικά εάν επαληθευτούν οι προβλέψεις για προκήρυξη νέων εκλογών με λιγότερο αναλογικό σύστημα στις αρχές Ιουλίου. (Και μετά τι; Τρίτες εκλογές με ακόμη πιο πλειοψηφικό σύστημα το φθινόπωρο;)

Η Ελλάδα παραμένει στις τελευταίες θέσεις της ευρωπαϊκής κατάταξης στους περισσότερους δείκτες οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης, από τους μέσους μισθούς έως το επίπεδο γνώσεων των αποφοίτων και από τη γυναικεία απασχόληση έως το ποσοστό του πληθυσμού χωρίς πρόσβαση στην περίθαλψη. Θα ήταν χρήσιμο όσοι διεκδικούν την ψήφο μας να μας πουν τι προτείνουν για αυτά.

Ο κ. Μάνος Μασσαγγάνης είναι καθηγητής Δημόσιας Οικονομικής στο Πολυτεχνείο του Μιλάνου και επικεφαλής του Παρατηρητηρίου Ελληνικής & Ευρωπαϊκής Οικονομίας του **ΕΛΙΑΜΕΠ**.